

sort. Boligministeriets repræsentant i udvalget blev dets formand.

Landsplanudvalget fik til opgave

1. at tilvejebringe grundlag for de politiske myndigheders beslutninger med hensyn til målsætning og retningslinier for styrelsernes dispositioner vedrørende placering af offentlige anlæg og institutioner m. v., herunder at udarbejde redegørelser for de forskellige hensyn, der gør sig gældende, og for de forskellige kriterier, ud fra hvilke man kan afveje disse hensyn mod hinanden;

2. at forestå en sammenfatning og bearbejdning af materiale vedrørende naturforhold og den geografiske fordeling af befolkning, erhverv, bebyggelse, trafik og andre økonomiske forhold og en analyse af sammenhænge herimellem som fælles grundlag dels for konkrete afgørelser om placering af investeringer, dels for andre administrative dispositioner og planlægning;

3. at bidrage til en koordinering af de centrale styrelseres dispositioner, således at de bliver afstemt dels indbyrdes, dels med de almindelige retningslinjer, der til enhver tid måtte foreligge, idet udvalget — i det omfang det var muligt — skulle påbegynde arbejdet med den koordinerende virksomhed på det foreliggende grundlag uden at afvente tilvejebringelsen af samlede planer.

Landsplanudvalget skulle afgive sine indstillinger til den minister, under hvis område indstillingen måtte høre. Indstillinger af principiel karakter, eller som måtte vedrøre flere ministres områder, skulle dog afgives til formanden for regeringens økonomiudvalg. Sådanne indstillinger samt indstillinger, hvorom der ikke kunne opnås enighed i udvalget, skulle til drøftelse mellem departementscheferne for de i udvalget repræsenterede styrelser.

Til udvalget knyttedes et teknisk sekretariat (landsplanudvalgets sekretariat).

Et år efter sin nedsættelse fremlagde landsplanudvalget et foreløbigt planlægningsarbejde: Zoneplan 1962 for Danmark.

Formålet med Zoneplan 1962 var at påpege nødvendigheden af at koncentrere fremtidig bebyggelse omkring de bestående bydannelser. Zoneplanen indeholdt en skitse til opdeling af hele landet i interessezoner for henholdsvis by- og industriudvikling, landbrug og natur- og sommerhusområder. Der blev ikke derved taget stilling til, ved hvilke byer udviklingen skulle finde sted.

I overensstemmelse med departementschefudvalgets indstilling til regeringen blev skitsen sendt til ca. 100 myndigheder, institutioner og organisationer med anmodning om en udtalelse. Udtalelserne blev

sammenfattet og kommenteret i rapporten „Zoneplan-kommentarer“.

I de følgende år måtte det konstateres, at navnlig udvalgets sammensætning og organisatoriske placering gjorde det vanskeligt for landsplanudvalget at tilvejebringe den ønskede koordinering mellem de statslige styrelseres dispositioner. Endvidere blev udvalgets arbejde ikke fulgt op af en egentlig politisk målsætningsdebat.

Udvalgets sekretariat fortsatte imidlertid med i overensstemmelse med udvalgets kommissorium at indsamle og bearbejde oplysninger om bl. a. befolknings- og erhvervs-mæssige forhold m. v. Endvidere har sekretariatet gennemført og medvirket ved gennemførelsen af konkrete undersøgelser, der har tjent som grundlag for de politiske myndigheders beslutninger. Af de udsendte redegørelser kan nævnes Pendlingsundersøgelser, Regionplanlægning og regioninddeling, Strandkvalitet og fritidsbebyggelse, Baneplanudvalgets betænkning, Regional fordeling af arbejdskraft og arbejdspladser, Landbrugsstruktur og befolkningsudvikling samt Nordjyllandsundersøgelsen. Som bilag til nærværende lovforslag er optaget en liste over landsplanudvalgets sekretariats publikationer.

I årenes løb har landsplanudvalgets sekretariat således tilvejebragt et omfattende materiale dels til belysning af landets udvikling i almindelighed, dels til brug ved de mange former for sektorplanlægning, der finder sted. En stor del af dette materiale er blevet offentliggjort, og andet er tilgået de interesserede ministerier, styrelser og planlægningsudvalg.

Det må fremhæves, at der også fra anden side er fremkommet redegørelser og foretaget undersøgelser af landsplanmæssig betydning. F. eks. har statens naturfrednings- og landskabskonsulent og naturfredningsrådet til brug for naturfredningskommissionens betænkning fra 1967 udarbejdet en sammenfatning af fredningsinteressernes fordeling over hele landet, og på grundlag af de senere foretagne landskabsanalyser har ministeriet for kulturelle anliggender i januar 1973 offentliggjort en kartografisk fremstilling af disse interesser.

I 1968 besluttede den daværende regering at iværksætte et undersøgelsesarbejde med henblik på at styrke den langsigtede tilrettelæggelse af statens udgiftsdispositioner. Dette arbejde, der fik betegnelsen *perspektivplanlægning*, skulle navnlig belyse problemerne omkring prioriteringen af de samlede udgifter på længere sigt, herunder samspillet mellem udviklingen i de offentlige udgifter og samfundsøkonomien som helhed.

Den politiske styring af perspektivplanarbejdet